

ἢ τῆς περιουσίας τῆς μνημονευομένης ἐν αὐτοῖς ἀντιπροσωπεύουσιν ἐπομένως ταύτην καὶ ὡς τοιαῦται, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς χωριστὰ αὐτῆς ἀντικείμενα ἰδιοκτησίας· ἐνῶ τὰ τῆς πρώτης εἶναι ἐντελῶς χωριστὰ καὶ ἀνεξάρτητα, ἢ αὐτοτελῆ ἀντικείμενα ἰδιοκτησίας· οὐδόλως ἐπομένως ἀντιπροσωπεύουσιν ὠρισμένα ἢ εἰδικὰ χρήματα. Τὰ τραπεζιτικὰ γραμμάτια καὶ τὰ συναλλάγματα εἶναι πίστις· αἱ φορτωτικαὶ καὶ ἄλλο εἶδος ἀποδείξεων, δὲν εἶναι πίστις.

Ὅτι δὲ τὰ τραπεζιτικὰ γραμμάτια εἶναι ἀντικείμενα ἀνεξαρτήτου ἢ αὐτοτελοῦς ἀξίας, καταδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι ταῦτα κυκλοφοροῦντα ἐκτοπίζουσι τὰ μεταλλικὰ νομίσματα· διότι ταῦτα ἐκτελοῦσι τὴν αὐτὴν λειτουργίαν δι' ὀλιγωτέρας δαπάνης. Τὸ τραπεζιτικὸν γραμμάτιον εἶναι ἀντικαταστάτης τοῦ μεταλλικοῦ νομίσματος, συχνότατα πολὺ ἐπικίνδυνος ἀντικαταστάτης ἀληθῶς, καὶ ὅμως τοιοῦτος ὅστις ἔχει αἰετὴν τὴν δύναμιν τοῦ νὰ ἐκδιώκῃ τὸν ἀντίπαλόν του. Ἀλλ' οὐδεὶς ποτε ἐθεώρησε τὴν φορτωτικὴν ὡς ἀντικαταστάτην τῶν ἐκπροσωπουμένων ὑπ' αὐτῆς ἐμπορευμάτων. Ὑπερβάλλον ποσὸν τραπεζογραμματίων τιθέμενον εἰς τὴν κυκλοφορίαν ὑποτιμᾷ τὰ μεταλλικὰ νομίσματα· ἀλλ' οὐδέποτε ὑφ' οὐδενὸς ἐλέχθη ὅτι ἡ φορτωτικὴ, ἢ ἡ ἀπόδειξις θεματοφύλακος ὑποτιμᾷ τὴν ἀξίαν τῶν ἐμπορευμάτων, τὰ ὅποια παριστᾷ. Τὸ τραπεζογραμματίον ἐκθίδεται ἀντὶ νομίσματος, ἀλλ' οὐδεὶς οὐδέποτε ἐσκέφθη ὅτι ἐδύνατο νὰ μεταχειρισθῇ φορτωτικὴν, ἢ ἀπόδειξιν θεματοφύλακος ἀντὶ ἐμπορευμάτων· ὁ κάτοχος τραπεζογραμματίου νομίζει αὐτὸ ἰσάξιον τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὸ χρημάτων, ἀλλ' οὐδεὶς οὐδέποτε ἐφάντασθη κἄν ὅτι φορτωτικὴ ἦτο ἰσάξια ποσοῦ ἑτέρου ἐμπορεύματος. Οἱ ἄνθρωποι θέτουν εἰς τὰ βελάντια τῶν τραπεζιτικῶν γραμμάτων θεωροῦντες ταῦτα ὡς μετρητὰ· διότι, ἐκεῖνα ἐκτελοῦν τὴν αὐτὴν λειτουργίαν, ἣν ταῦτα ἐκτελοῦσιν· ἀλλ' οὐδεὶς οὐδέποτε ἐπίστευσεν ὅτι φορτωτικὴ ἢ ἀπόδειξις θεματοφύλακος, ἐδύνατο νὰ ἦνε ἄρτος ἢ ἄλλο τι ἀναγκαῖον τῷ ἀνθρώπῳ, ἢ ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τὸν προορισμὸν τινὸς ἐξ αὐτῶν. Θέτομεν λοιπὸν τὴν ἐξῆς ὡς θεμελιώδη ἰδέαν τῆς πολιτικῆς Οἰκονομίας, ἐξαγομένην ἐκ τῶν ἀνωτέρω. Ὅτι τὰ μὲν τραπεζιτικὰ γραμμάτια εἶναι ἀνεξάρτητα, ἢ αὐτοτελεῖς οἰκονομικαὶ οὐσίαι· αἱ δὲ φορτωτικαὶ καὶ ἑτέρον εἶδους ἀποδείξεις εἶναι ἀπλῶς ἐπισημειώσεις ἢ σύμβολα πραγμάτων ἢ περιουσίας, μὴ ἔχουσαι οὐδεμίαν χωριστὴν αὐτῶν ἀξίαν.

(Ἐπιτετατὸ τέλος.)

ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΚΗΔΕΙΑ ΠΑΡΑ ΤΑΡΤΑΡΟΙΣ.

Τὴν ἰατρικὴν ἐν Ταρταρίᾳ ἐπαγγέλλονται οἱ Λάμαι ἤτοι οἱ ἱσρεῖς. Μόλις ἀσθενήσῃ τις καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ τρέχουσιν εἰς τὸ πλησιέστερον μοναστήριον ἵνα καλέσωσιν ἰατρὸν· οὗτος δὲ ἐρχόμενος ψάσει τοὺς σφυγμοὺς τοῦ ἀσθενοῦς, περιφέρων τοὺς δακτύλους εἰς τὰς ἀρτηρίας τῶν καρπῶν τῶν χειρῶν τοῦ πάσχοντος ὡς ἂν ἐπαιζεν ἐγχορδὸν ὄργανον. Ἀφοῦ δὲ ἐξετάσῃ μετὰ προσοχῆς τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας ἀπαγγέλλει τὴν ἐτυμηγορίαν αὐτοῦ. Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὰς θρησκευτικὰς ἰδέας τῶν Ταρτάρων, τὸ πάσχον μέρος κατέχεται ὑπὸ τοῦ Τζυγκοῦρ ἢ διαβόλου, πρέπει πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ ἐξορκισθῇ οὗτος διὰ ἰατρικῆς τινος θεραπείας. Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι οἱ Λάμαι δὲν εἶναι μόνον ἰατροὶ ἀλλὰ καὶ φαρμακοποιοὶ, καὶ ὅτι τὰ φάρμακα σύγκεινται πάντοτε ἐκ φυτῶν μεταβεβλημένων εἰς κόνιν τὴν ὁποίαν βράζοντες ἢ συγκολλῶντες στρογγυλίζουσι διὰ τῶν δακτύλων ἐν εἶδει καταποτίου. Ὄταν ἡ μικρὰ ἀποθήκη τῶν καταποτίων κενωθῇ ὁ ἰατρὸς δὲν ταράττεται, ἀλλὰ γράφει ἐπὶ τεμαχίου χάρτου τὸ ὄνομα τῶν φαρμάκων χρίζει διὰ σιάλου καὶ στρογγυλίζει αὐτά. Ὁ δὲ ἀσθενὴς καταπίνει τὰ χαρτῖα ταῦτα μετὰ μεγίστης πεποιθήσεως ὡς ἂν ἦσαν ἀληθῆ καταπότια· διότι, κατὰ τοὺς Ταρτάρους, εἴτε τὸ ἰατρικόν, εἴτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ καταπίνει τις, ἢ ἐνέργεια εἶναι ἡ αὐτή.

Μετὰ τὴν ἰατρικὴν θεραπείαν τὴν γενομένην πρὸς ἐξορκισμόν τοῦ διαβόλου, ὁ Λάμας διορίζει προσευχὰς ἀναλόγους πρὸς τὴν σημαντικότητά τοῦ δαίμονος τὸν ὁποῖον πρόκειται ν' ἀποδιώξῃ. Καὶ ἐὰν μὲν ὁ ἀσθενὴς εἶναι πτωχὸς, μικρὸς εἶναι καὶ ὁ διάβολος, καὶ διὰ τοῦτο αἱ προσευχαὶ γίνονται συντομώτεραι καὶ ταπεινότεραι· ἐνίοτε μάλιστα περιορίζονται εἰς ἀπλοῦν τύπον ἐξορκισμοῦ, ἢ καὶ οὔτε καταπότια δίδονται, ἀλλὰ περιμένουσι μεθ' ὑπομονῆς ἢ νὰ ἰατρευθῇ ἢ ν' ἀποθάνῃ ὁ ἀσθενὴς κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὁρμονοθά. Ἐὰν ὅμως ὁ ἀσθενὴς εἶναι πλούσιος, εἴαν εἶναι κύριος πολυαριθμῶν ποιμνίων ἢ θεραπεία διαφέρει. Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ πεισθῶσι καλῶς ὅτι ὁ διάβολος, οὗ τινος ἢ παρουσία ἐγέννησε τὴν νόσον, εἶναι ἰσχυρὸς καὶ φοβερὸς, ἐκ τῶν ἀρχιδαιμόνων· καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι ὀρθὸν μέγας διάβολος νὰ ταξειδεύῃ ὅπως οἱ μικροί, πρέπει νὰ δίδωσιν αὐτῷ ὠρτιον ἔνδυμα, ὠρτιον πῖλον, ὠρτῖα ὑποδήματα καὶ μάλιστα νέον καὶ ῥωμαλέον ἵππον· διότι ἂν δὲν δώσωσιν ὅλ' αὐτὰ, βέβαιον εἶναι ὅτι δὲν ἀναχωρεῖ, καὶ μάτην θὰ εἰδί-

δόντο Ιατρικά και θα εγίνοντο προσευχαί. Ἐνίοτε μάλιστα δὲν ἀρκεῖ εἰς μόνος ἵππος διότι ὁ διάβολος εἶναι ἐκ τῶν μεγιστάνων, σύρων κατόπιν αὐτοῦ μέγαν ἀριθμὸν ὑπηρετῶν καὶ αὐλικῶν· διὸ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ζητουμένων ἵππων ὀρίζεται κατὰ λόγον τοῦ πλούτου τοῦ ἀσθενούντος.

Ἄφου διατεθῶσι τὰ πάντα κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ ἱατροῦ, ἄρχεται ἡ τελετή. Συνερχομένων πολλῶν Λαμᾶδων αἱ προσευχαί διαρκοῦσι κατὰ συνέχειαν ὀκτῶ ἢ δεκαπέντε ἡμέρας, ἕως οὗ παρατηρήσωσιν ὅτι ὁ διάβολος δὲν ὑπάσχει πλέον, δηλαδή, ὅσον χρόνον ἐπιθυμοῦσι νὰ ζήσωσιν εἰς βάρος τῆς οἰκογενείας, τῆς ὁποίας πίνουσι τὸ τέτον καὶ τρώγουσι τὰ πρόβιατα. Ἐὰν ἐπὶ τέλους ἀποθάνῃ ὁ ἀσθενής, τοῦτο χρησιμεύει ὡς ἀπόδειξις ὅτι αἱ προσευχαί ἐγένοντο κάλλιστα καὶ ὅτι ὁ διάβολος ἐφυγαδεύθη· ναὶ μὲν ἀπέθανεν ὁ ἀσθενής, ἀλλὰ δὲν ἀπωλέσθη, διότι οἱ Λάμαι διαβεβαίουσιν ὅτι περιήλθεν εἰς κατάστασιν εὐτυχεστέραν ἐκείνης εἰς ἣν εὗρίσκετο προτοῦ.

Τὰς προσευχὰς τῶν Λαμῶν συνοδεύουσιν ἐνίοτε καὶ πένθιμοι καὶ τρομεραὶ ἱεροτελεστίαι. Γραῖά τις ἀνήκουσα εἰς εὐγενῆ οἰκογένειαν ἔπαθέ ποτε διαλείποντα πυρετόν. Θὰ προσκαλέσω, εἶπεν ὁ οἰκογενεάρχης, τὸν ἱατρὸν· ἀλλ' ἐὰν δηλώσῃ ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν ἀσθένειαν διάβολος τί θὰ γείνω; τὰ ἐξοδα θὰ μὲ καταστρέψωσι. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἀπεφάσισε νὰ φέρῃ ἱατρὸν, καὶ οἱ φόβοι αὐτοῦ ἐπραγματοποιήθησαν, διότι ὁ Λάμας ἀνήγγειλεν ὅτι ὑπῆρχε διάβολος, καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξορκισθῇ πάραυτ' ὅθεν αἱ προετοιμασίαι ἐγένοντο μετὰ μεγίστης δραστηριότητος. Περὶ τὸ ἑσπέρας ἐλθόντες ὀκτῶ ἄλλοι Λάμαι κατασκευάσαν μὲ ξηρὰ χόρτα μέγα εἶδωλον, τὸ ὁποῖον ὠνόμασαν διάβολον τῶν διαλειπόντων πυρετῶν, καὶ διὰ δοκοῦ ἐμπηχθείσης μεταξὺ τῶν σκελῶν, ἔστησαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐν ἣ εὗρίσκετο ὁ ἄρρωστος.

Ἡ τελετὴ ἤρχισε τὴν ἐνδεκάτην ὥραν τῆς νυκτὸς, καθ' ἣν οἱ Λάμαι φέροντες κύμβαλα, σάλπιγγας, κώδωνας καὶ πολλὰ ἄλλα ὄργανα παρετάχθησαν κυκλοειδῶς εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς· συνεπληροῦτο δὲ ὁ κύκλος ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, ἐννέα τὸν ἀριθμὸν, πάντων συνθλιβομένων πρὸς ἀλλήλους· ἡ δὲ γραῖα γονυπετῆς, ἢ μάλλον καθημένη ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῆς, ἔκειτο ἀπέναντι τοῦ εἰδώλου ἢ τοῦ διαδόλου τῶν πυρετῶν. Ὁ ἱατρὸς εἶχεν ἐνώπιον αὐτοῦ μεγάλην χαλκίνην λεκάνην πλήρη κέγχρου καὶ εἰδωλίων κατασκευασμένων ἐξ ἀλεύρου· σωρὸς δὲ φρυγάνων ἀνημμένων διέδιδε φῶς καὶ καπνὸν πολλὸν εἰς τοὺς συγκροτοῦντας τὴν ἀλλόκοτον αὐτὴν σκηνήν.

Ἀσθεντοῦ σημείου τὰ ὄργανα ἠκούσθησαν κρο-

τοῦντα μουσικῆν, ἱκανὴν νὰ ἐμποιήσῃ τρόμον καὶ εἰς τὸν πλέον ἀτρόμητον διάβολον· οἱ δὲ περιστῶτες ἐκροτάλου τὰς παλάμας ἐρρυθμῶς, συντροφεύοντες οὕτω τὴν μουσικῆν καὶ τοὺς ὄγκασμοὺς τῶν προσευχομένων. Μετὰ τὸ τέλος τῆς καταχθονίου συμφωνίας ὁ μέγας Λάμας ἀνοίξας ἔθετο ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ τὸ βιβλίον τῶν ἐξορκισμῶν. Καθόσον δὲ ἔψαλλεν ἐλάμβανεν ἀπὸ τῆς λεκάνης κέγχρον καὶ δίσπειρεν αὐτόν. Ὁ μέγας Λάμας προσεύχεται συνήθως μόνος, ποτὲ μὲν ἔχων τὴν φωνὴν πένθιμον καὶ πνιγηρὰν, ποτὲ δὲ κραυγάζων. Ἐνίοτε παραλείπων τὸν ἐρρυθμὸν τρόπον τῆς προσευχῆς καὶ καταλαμβανόμενος ὑπὸ σφοδρῶτατος ὀργῆς, ἀπέτεινε μετὰ χειρονομιῶν ζωηρὰς καὶ ἐντόνους ἐρωτήσεις πρὸς τὸ εἶδωλον. Μετὰ δὲ τὸν φοβερὸν αὐτὸν ἐξορκισμὸν ἔδωκε σημεῖον ἐκταίνας τοὺς δύο βραχίονας ἐκ δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν. Εὐθύς πάντες οἱ Λάμαι ἔψαλλον θορυβωδεστάτην ἐπιώδην μετὰ μεγίστης ταχύτητος, καὶ πάντα τὰ ὄργανα ἐβροντοκόπησαν. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἐξελθόντα τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου περισφύροντο περὶ τὴν σκηνὴν κτυποῦντα σφοδρῶς αὐτὴν μετὰ βάρβδων, καὶ κραυγάζοντα μανιωδῶς. Τρὶς δὲ ἐπαναλαβόντες τὴν σατανικὴν αὐτὴν περιστροφὴν ἐπανῆλθον ὀρμητικοὶ εἰς τὰς πρώτας θέσεις. Τότε, ἐνῶ πάντες ἔκρυπτον δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπον, ὁ μέγας Λάμας ἔβαλε πῦρ εἰς τὸ εἶδωλον, καὶ ὅταν ἤναψεν ἀφῆκε μεγάλην κραυγὴν τὴν ὁποίαν ἐπανελάβωσαν πάντες οἱ λοιποί. Οἱ κοσμικοὶ ἤρπασαν τὸν καιόμενον διάβολον καὶ τρέχοντες ἔφερον αὐτόν εἰς τὸ πεδῖον μακρὰν τῆς σκηνῆς, ἐνῶ δὲ κατεπλέγετο μεταξὺ φωνῶν καὶ ἀναθεμάτων, οἱ Λάμαι καθήμενοι ἐντὸς τῆς σκηνῆς ἔψαλλον προσευχὴν ἀθορύβως καὶ σεμνῶς.

Ὅτε δὲ ἐπέστρεψαν οἱ ἐν τῷ πεδίῳ ἐπκυσαν οἱ ψαλμοὶ καὶ ἤρχισαν φωναὶ ἀγαλλιᾶσεως διακοπτόμεναι ὑπὸ καγχασμῶν. Μετ' ὀλίγον ἐξῆλθον πάντες τῆς σκηνῆς μετὰ πατάγου, καὶ κρατοῦντες ἀνημμένας λαμπάδας ἀπεμακρύνθησαν· πρῶτοι ἐπορεύοντο οἱ κοσμικοὶ, μετὰ ταῦτα ἡ ἀσθενὴς γραῖα σπριζομένη ἐκπτέρωθεν ὑπὸ δύο μελῶν τῆς οἰκογενείας, καὶ τρίτον ἐβάδιζον οἱ ὀκτῶ Λάμαι μουσικευόμενοι ὡς διάβολοι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔφεραν τὴν πυρέσσουσαν εἰς ἄλλην σκηνήν, διότι ὁ μέγας Λάμας εἶχε δογματίσει ὅτι διαρκούσης μιᾶς ὀλοκλήρου περιόδου τῆς σελήνης, δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν πρώτην κατοικίαν.

Μετὰ τὴν παράδοξον αὐτὴν θεραπείαν ἡ ἀσθενὴς ἀνέλαθεν ἐντελῶς τὴν ὑγείαν αὐτῆς· ὁ πυρετὸς δὲν ἐπανῆλθε πλέον. Νομίζω δὲ ὅτι ἐπειδὴ ἡ καταχθόνιος τελετὴ συνεκροτήθη καθ' ἣν ὥραν ἡ θέρμη ἐβασάνιζε τὴν νοσοῦσαν, ὁ πυρετὸς ἐκόπη ὑπὸ τοῦ σφοδρῶτατου ἐρεθισμοῦ τὸν ὁποῖον προὔξεν ἡ θέαμα τρομε-

ρώτερον καὶ παραδοξώτερον τῶν ὅσα δύνανται νὰ συλλάβῃ ἡ φαντασία.

Ὁ δὲ τρόπος τοῦ θάπτειν τοὺς νεκροὺς δὲν εἶναι ὁ αὐτὸς μεταξὺ τῶν Ταρτάρων. Οἱ Λάμακι προσκαλοῦνται διὰ τὰς ἐπισήμους κηδεῖας. Ποῦ μὲν ὁ νεκρὸς βάλλεται ἐντὸς φερέτρου, καὶ μετὰ ταῦτα θάπτεται· ποῦ δὲ, εἰς τὴν ἔρημον μάλιστα, τὰ πτώματα μεταφέρονται εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὄρέων ἢ εἰς τὰ βάθη τῶν κοιλάδων, ὅπου καταλίπονται ἄταρα εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ὀρνέων καὶ τῶν θηρίων. Συνεχῶς δὲ βλέπεις περιερχόμενος ἀνθρώπινα μέλη καταβιβρωσκόμενα ὑπὸ ἀετῶν καὶ λύκων.

Οἱ πλουσιώτεροι καίουσιν ἐνίοτε τοὺς νεκροὺς. Κατασκευάζουσι μὲ γῶμα μέγαν πυραμοειδῆ κλίβανον, ἐν ᾧ, πρὶν τελειώσῃ, θέτουσιν ὀρθὸν τὸ λείψανον μεταξὺ φρυγάνων· μετὰ ταῦτα ἀποτελειόνουσιν τὴν πυραμίδα, μίαν μόνην μικρὰν ὀπὴν ἀφίνοντες πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐτέραν πρὸς τὴν κορυφήν. Ἐνῶ δὲ καίεται, οἱ Λάμακι ἰστάμενοι πέριξ προσεύχονται. Ἐπειτα χαλῶσι τὸν κλίβανον καὶ λαμβάνοντες τὰ ὄστα παραδίδουσιν εἰς τὸν μέγαν Λάμαν, ὅστις μεταβάλλει αὐτὰ εἰς λεπτοτάτην κάνιν καὶ ἀναμίξας μετ' ἀλεύρου ζυμόνει ἐπιμελῶς καὶ κατασκευάζει ἰδίαις χερσὶ πίττας διαφόρου μεγέθους, τὰς ὁποίας θέτει τὴν μίαν ἐπὶ τῆς ἄλλης εἰς σχῆμα πυραμίδος· οὕτω δὲ μεταφερόμεναι πανηγυρικῶς ἀποθέτονται εἰς πύργον προσοικοδομηθέντα εἰς τόπον τὸν ὁποῖον ἔδειξεν ὁ Λάμας.

Ὁ ὀνομαστότερος τόπος πρὸς ταφὴν κεῖται εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σάν-Σι, εἰς τὸ περιώνυμον μοναστήριον τῶν Πέντε Πύργων (Οὐ-Ταῦ), διότι, ὡς ἀξιοῦσιν οἱ Τάρταροι, ἡ γῆ εἶναι τόσο ἀγία, ὥστε ὅσοι εὐτυχῶς ἐνταφιάζονται ἐν αὐτῇ μετοικίζονται εὐκόλως. Ἡ θυμασία ἱερότης τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀποδίδεται εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Βούδα, ὅστις ἀπὸ τινῶν αἰώνων κατοικεῖ εἰς τι τῶν παρακειμένων ὄρέων. Τὸ 1843 ὁ οἰκογενειάρχης περὶ αὐτῶν προωμιλήσαμεν, μετακομίσας τὰ ὄστα τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ εἰς τοὺς Πέντε Πύργους, ἔλαβε τὴν ἀρρήτην εὐδαιμονίαν νὰ ἴδῃ τὸν Γερο-Βούδα. Διηγεῖτο δὲ ὅτι «ὄπισθεν τοῦ μεγάλου μοναστηρίου ὑπάρχει ὑψηλότατον ὄρος εἰς ὃ ἀναγκάζει τις ἔρπων· πρὶν δὲ φθάσῃ εἰς τὴν κορυφήν ἀπαντᾷ στοὰν ἐντὸς βράχου, καὶ πίπτων πρηνῆς βλέπει διὰ μικρᾶς σχισμᾶδος, ἴσης πρὸς ὀπὴν στομίου πίπας. Πρέπει δὲ νὰ περιμεῖνῃ πολὺ πρὶν ἢ κατορθώσῃ νὰ διακρίνη τι. Μικρὸν κατὰ μικρὸν συνειθίζει νὰ βλέπῃ διὰ τῆς ὀπῆς, καὶ ἐπὶ τέλους ἀπολαύει τῆς σπανίας μακαριότητος ν' ἀτενίσῃ εἰς τὸ βάθος τοῦ ὄρους τὸ πρόσωπον τοῦ Γερο-Βούδα, καθημένου ἐν ἀπραξίᾳ μὲ σταυρωτοὺς πόδας· πέριξ δὲ ἴστανται οἱ Λάμακι τοῦ κόσμου ὅλου προσκυνοῦντες ἐδκφρακίως αὐτόν.»

Τοιαύτη δὲ καὶ τοσαύτη ἡ ὑπὲρ τῶν Πέντε Πύργων ἐνθουμανία, ὥστε συνεχῶς ἀπαντᾷ ὁ ὄδοιπόρος εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ταρταρίας ἀνθρώπους φέροντας ἐπ' ὤμου τὰ ὄστα τῶν ἰδίων γονέων καὶ μετακομίζοντας αὐτὰ ἐκεῖ, ὅπου ἀγοράζουσι δι' ἀδραπέτης ἀμοιβῆς ὀλίγας σπιθαμὰς γῆς. Πολλοὶ δὲ αὐτῶν ἔρχονται καὶ ἐξ ἀπωτάτων χωρῶν, ἐν ὀλόκληρον ἔτος ὄδοιποροῦντες καὶ πρὸς μυρίας δυσκολίας παλαίοντες.

Ἡ ταφὴ ὁμῶς τῶν βασιλέων τῶν Ταρτάρων εἶναι πάσης ἄλλης παραδοξωτέρα καὶ ἀληθῶς βάρβαρος. Ὅταν ἀποβιώσῃ ὁ βασιλεὺς μεταφέρειται τὸ λείψανον εἰς μέγαν κεραμότευκτον κτίριον, περιέχον πολλὰ πέτρινα ἀγάλματα παριστῶντα ἀνθρώπους, λέοντας, ἐλέφαντας, τίγρεις καὶ πολλὰ ἄλλα ἐκ τῆς βουδικῆς μυθολογίας. Θάπτουσι δὲ μετὰ τοῦ νεκροῦ ἐντὸς εὐρέως ὑπογείου, κειμένου ἐν μέσῳ τοῦ κτιρίου, σωροὺς χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ἐνδύματα βασιλικὰ, πολυτίμους λίθους, ἐν ἐνὶ λόγῳ πᾶν οὐ τινος ἐνδέχεται νὰ ἔγῃ ἀνάγκην εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν. Λαμβάνοντες δὲ παιδία ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἐκ τῶν καλλίστων τὴν ὄψιν, ὑποχρεοῦσιν αὐτὰ νὰ πῶσι τόσο ὑδράργυρον ὅσον νὰ σχάσωσι· καὶ ἐπειδὴ οἱ δὲ ὑδραργύρου, ὡς ἀξιοῦσι, φονευόμενοι τηροῦσι καὶ τὴν ἀνθηρότητα καὶ τὴν χροιάν τοῦ προσώπου ὡς ἂν ἦσαν ζῶντες, στήνουσιν αὐτὰ ὀρθὰ περὶ τὸ βασιλικὸν πτώμα, ὥστε νὰ φαίνωνται ὅτι ὑπηρετοῦσιν ἔτι αὐτό. Κρατοῦσι δὲ τὸ μὲν πῖπρον, τὸ δὲ ριπίδιον, τὸ ἄλλο τεμβακοθήκην καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ὅπως δὲ προλάβωσι τὴν κλοπὴν τῶν πολυτίμων πραγμάτων, τοποθετοῦσιν ἐν τῷ ὑπογείῳ τόξῳ, ἔχον τὴν ἰκανότητα νὰ ἐξακοντίζη πλῆθος βελῶν κατ' ἐκείνου ὅστις ἤθελε ταλμῆσαι ν' ἀνοίξῃ τὴν πύλην. Μετὰ τὸ πρῶτον βέλος ἐξακοντίζεται τὸ δεύτερον, μετὰ τὸ δεύτερον τὸ τρίτον, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἕως οὗ ἀποκταθῇ ὁ περίεργος ἢ ὁ κλέπτης.

Αἱ φονικαὶ αὐτὰ μνηκναὶ πωλοῦνται ἑτοιμαί, καὶ πολλοὶ ἀνχωροῦντες ἐκ τῶν οἰκιῶν αὐτῶν τοποθετοῦσι τοιαύτας χάριν προφυλάξεως.

(Souvenirs d'un voyage κλ. par M. Hue.)

ΔΙΗΓΗΜΑ ΝΑΥΤΙΚΟΝ.

ΒΕΛΛΕΡΕΦΟΝΤΗΣ.

— Πηδαλιούχε! Βλέπεις ἐκεῖνο τὸ κύμα ὀπίσω μας;

— Ναί, τὸ βλέπω.

— Πρόσεξε τὴν πρύμνην.